

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี พ.ศ. 2567 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/ การให้บริการ ตามภารกิจ
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านทุจริตที่หากเกิดขึ้นแล้วอาจมีผลกระทบเชิงลบต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องตามนโยบายของผู้บริหารธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย นั้น ฝ่ายป้องกันการทุจริตและส่งเสริมธรรมาภิบาล ในฐานะผู้รับผิดชอบการป้องกันการทุจริต ตรวจสอบและการดำเนินการกิจกรรม/งาน/โครงการต่าง ๆ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนตามประเด็น 4 ประเด็น รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกัน ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1. ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประเด็น

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

1 . การวิเคราะห์บริบทขององค์กร ของบทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ขององค์กร

การวิเคราะห์บริบทองค์กร		
ของบทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย		
	บทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่	กระบวนการหรือ โครงการ/งาน
1	การอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น การรับสินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	กระบวนการอำนวยความสะดวกสินเชื่อ
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเครือข่ายสื่อสารศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง (ระยะเวลา 3 ปี) โดยวิธีคัดเลือก
4	การบริหารงานบุคคล	การสรรหาคัดเลือกแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง

2. ธนาคารกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ดังนี้

1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1.1 โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง หรืออาจเกิดขึ้นมากกว่า 5 ครั้ง/ปี
4	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง หรืออาจเกิดขึ้น 4 ครั้ง/ปี
3	มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในบางครั้ง หรืออาจเกิดขึ้น 3 ครั้ง/ปี
2	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก หรืออาจเกิดขึ้น 2 ครั้ง/ปี
1	เกิดขึ้นได้ยากมาก หรืออาจเกิดขึ้น 1 ครั้ง/ปี

1.2 เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	ด้านการเงิน	ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง	ด้านกฎหมายและข้อบังคับ
5	ระดับผลกระทบทางการเงิน มูลค่าความเสียหาย มากกว่า 1,000,000 บาท	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ ลูก โท ซ ชี้ มูล ความ ผิด เข้า สู่ กระบวนการทางยุติธรรม ปฏิบัติตาม กฏระเบียบฯ ไม่ถูกต้อง และ ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี	ปฏิบัติตามกฏระเบียบฯ ไม่ถูกต้อง และ ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี
4	ระดับผลกระทบทางการเงิน มูลค่าความเสียหาย 500,001 ถึง 1,000,000 บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่อง ความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และ สังคมให้ความสนใจ	ปฏิบัติตามกฏระเบียบฯ ไม่ถูกต้อง และ ถูกเปรียบเทียบปรับ
3	ระดับผลกระทบทางการเงิน มูลค่าความเสียหาย 200,001 ถึง 500,000 บาท	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือ หน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้า ตรวจสอบข้อเท็จจริง	ปฏิบัติตามกฏระเบียบฯ ไม่ถูกต้อง และมีคำสั่งแก้ไขปรับปรุงจาก หน่วยงานกำกับดูแล
2	ระดับผลกระทบทางการเงิน มูลค่าความเสียหาย 10,001 ถึง 200,000 บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส	ปฏิบัติตามกฏระเบียบฯ ไม่ถูกต้อง และไม่มีคำสั่งแก้ไขจากหน่วยงาน กำกับดูแล
1	ระดับผลกระทบทางการเงิน มูลค่าความเสียหาย 0 ถึง 10,000 บาท	แทบจะไม่มี	ปฏิบัติตามกฏหมาย หรือ กฏระเบียบหรือข้อบังคับหรือ สัญญาหรือข้อตกลง

1.3 เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (ดูแลติดตามความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (จัดทำแผนและมาตรการควบคุมความเสี่ยง)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (จัดทำแผนและมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพิ่มเติม)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (จัดทำแผนและมาตรการควบคุมความเสี่ยง อย่างเร่งด่วน)

3. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

1. [ด้านการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558](#)

ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับ สินบนในกระบวนการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ชื่อกระบวนการงาน กระบวนการวิเคราะห์สินเชื่อ

หน่วยงาน ฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อ

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต /รับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	Likelihood	Impact	Risk Score	
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการขอสินเชื่อ เพื่อแลกกับอำนาจความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ	2	2	4 (ปานกลาง)	1. กำหนดมาตรการการป้องกันการรับสินบนของ ธพว. 2. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม 3. กำหนดช่องทางในการแจ้งข้อร้องเรียน 4. กำหนดบทลงโทษอย่างเคร่งครัดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมการทุจริต 5. เสริมสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด 6. หน่วยงานตรวจสอบภายในเข้าดำเนินการตรวจสอบกระบวนการ
พนักงานที่ได้รับมอบหมายไม่ได้เข้าพบและตรวจเยี่ยมกิจการของผู้กู้ที่แท้จริง	2	2	4 (ปานกลาง)	
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาสินเชื่อ เพื่อแลกกับการให้ได้อนุมัติสินเชื่อ	2	2	4 (ปานกลาง)	
เจ้าหน้าที่เรียกรับเงิน เพื่อแลกกับการอนุมัติสินเชื่อ	2	2	4 (ปานกลาง)	
ผู้มีอำนาจอนุมัติตามวงเงิน ได้รับของขวัญจากผู้กู้ เพื่อเป็นการจูงใจ	2	2	4 (ปานกลาง)	
เจ้าหน้าที่ส่วนสัญญา ทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ลูกค้า และทำให้ธนาคารเสียผลประโยชน์	1	2	2 (ต่ำ)	
เจ้าหน้าที่ดำเนินการเบิกจ่ายล่าช้า เพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาต่อรอง เรียกรับสินบนกับลูกค้า	1	2	2 (ต่ำ)	

สรุปภาพรวมการประเมินความเสี่ยงกระบวนการวิเคราะห์สินเชื่ออยู่ในเกณฑ์ความเสี่ยง ระดับปานกลาง

3. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อกระบวนการงาน โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเครือข่ายสื่อสารศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง (ระยะเวลา 3 ปี)

งบประมาณ 50,000,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 45 วัน วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง วิธีคัดเลือก

หน่วยงาน ฝ่ายการบริหารพัสดุ

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต /รับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	Likelihood	Impact	Risk Score	
เจ้าหน้าที่พิจารณาเหตุผลความจำเป็นของงาน การจัดทำเอกสารประกอบทุกอย่างเพียงบุคคลเดียว อาจทำให้เหตุผลของงานไม่ตรงตามความต้องการหรือเป็นการเอื้อประโยชน์กับผู้ประกอบการบางรายและใช้เป็นช่องทางการเรียกรับผลประโยชน์หรือสินบน	2	3	6 (ปานกลาง)	1. กำหนดมาตรการการป้องกันการรับสินบนของ ธพว. 2. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนร่วม 3. กำหนดคู่มือจรรยาบรรณคู่ค้าทางธุรกิจทาง ธพว. 4. กำหนดช่องทางในการแจ้งข้อร้องเรียน
การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) ในลักษณะการเฉพาะเจาะจง หรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอรายใดรายหนึ่ง เช่น เรียกผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง มีการให้สินน้ำใจ มีการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการอย่างไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการมีการล็อกสเปคทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน - เจ้าหน้าที่ ที่พนักงานที่ได้รับมอบหมายไม่ได้มีการสืบราคากลางที่แท้จริง	2	3	6 (ปานกลาง)	5. กำหนดบทลงโทษอย่างเคร่งครัดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมการทุจริต 6. เสริมสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด 7. ผู้ตรวจรับพัสดุ/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ทำการตรวจรับพัสดุให้เป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนดในขอบเขตของงานและรายละเอียดอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งติดตามการปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงและการส่งมอบงาน
คณะกรรมการซื้อหรือจ้างอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้างมีการให้สินน้ำใจ มีการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการอย่างไม่เหมาะสม กรรมการที่มีลำดับชั้นบังคับบัญชาที่สูงกว่าใช้อำนาจหน้าที่โน้มน้าวใจกรรมการคนอื่นๆ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างไม่สุจริต	1	2	2 (ต่ำ)	8. หน่วยงานตรวจสอบภายในเข้าดำเนินการตรวจสอบกระบวนการ

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต /รับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	Likelihood	Impact	Risk Score	
คณะกรรมการซื้อหรือจ้างฯ ลักลอบให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการยื่นเอกสารเสนอราคาแก่ผู้ประกอบการ เฉพาะรายที่ต้องการเพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาต่อรองเรียกรับสินบน	1	2	2 (ต่ำ)	9. จัดทำแบบฟอร์มเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เรียกรับสินบนของกำนันหรือประโยชน์ใด ๆ ในกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยให้คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ลงนาม รับทราบทุกท่าน
คณะกรรมการฯมีส่วนได้เสียหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการที่ยื่นข้อเสนอ เพื่อใช้เจรจาต่อรองเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์	2	3	6 (ปานกลาง)	10. คณะกรรมการพิจารณาผลฯ เจ้าหน้าที่ และผู้มีอำนาจตามวงเงิน ต้องรับรองตนเอง ว่าเป็นผู้ไม่มีส่วนได้เสีย และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทหรือผู้ประกอบการ
ผู้บังคับบัญชาของกรรมการฯ หรือกรรมการผู้พิจารณาผลฯ ที่มีลำดับชั้นบังคับบัญชาที่สูงกว่าใช้อำนาจที่โน้มน้ำหนักกรรมการคนอื่น ๆ เพื่อให้มีการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างไม่สุจริต	2	5	10 (สูง)	11. จัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ความร่วมมือป้องกันและต่อต้านการทุจริต
คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ได้รับของขวัญจากผู้เสนอราคาเพื่อจูงใจให้คัดเลือกตน หรือคณะกรรมการพิจารณาผลฯ ได้เรียกรับหรือรับของแถม จากการต่อราคากับผู้เสนอราคาต่ำสุดหรือผู้ได้รับการคัดเลือก	2	5	10 (สูง)	12. จัดทำ Check List เอกสารประกอบการพิจารณาผลฯ ตามที่คณะกรรมการ TOR กำหนด
ผู้มีอำนาจอนุมัติ มีส่วนได้เสียหรือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการที่จะซื้อหรือจ้าง	2	3	6 (ปานกลาง)	13. จัดทำบันทึกข้อตกลงปฏิบัติตามจรรยาบรรณคู่ค้าทางธุรกิจของ ธพว.

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต /รับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	Likelihood	Impact	Risk Score	
ผู้มีอำนาจอนุมัติตามวงเงิน ได้รับของขวัญจากผู้เสนอราคา เพื่อเป็นการจูงใจ	2	3	6 (ปานกลาง)	
เจ้าหน้าที่ส่วนสัญญา ทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการ และทำให้ธนาคารเสียผลประโยชน์	1	2	2 (ต่ำ)	
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานไม่ตรงตาม TOR หรือตรวจรับงานในขณะที่งานยังไม่แล้วเสร็จหรือตรวจรับงาน โดยที่คู่สัญญายังไม่ส่งมอบงาน	1	2	2 (ต่ำ)	
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุรับงานล่าช้า เพื่อใช้เจรจาต่อรอง เรียกรับสินบน หรือผลประโยชน์	2	3	6 (ปานกลาง)	
เจ้าหน้าที่ ดำเนินการเบิกจ่ายล่าช้า เพื่อใช้เป็นเงื่อนไขในการเจรจาต่อรองเรียกรับสินบนกับคู่สัญญา	1	2	2 (ต่ำ)	

สรุปภาพรวมการประเมินความเสี่ยงกระบวนการโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเครือข่ายสื่อสารศูนย์คอมพิวเตอร์สำรอง (ระยะเวลา 3 ปี)

อยู่ในเกณฑ์ความเสี่ยง ระดับปานกลาง

4. ด้านการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน การสรรหาคัดเลือกแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง

หน่วยงาน ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต /รับสินบน	Risk Score (L x I)			มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	Likelihood	Impact	Risk Score	
เจ้าหน้าที่ สรรหาคัดเลือก มีการรับสินบนจากผู้สมัคร ทำให้กระบวนการสรรหาได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง	2	3	6 ปานกลาง	1. แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและคัดเลือก 2. กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง 3. กำหนดมาตรการการป้องกันการรับสินบนของ ธพว. 4. กำหนดมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม 5. กำหนดบทลงโทษอย่างเคร่งครัดต่อเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมการทุจริต 6. กำหนดช่องทางในการแจ้งข้อร้องเรียน 7. เสริมสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด
การซื้อขายตำแหน่ง การรับสินบนในรูปแบบ ผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์ รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดี ความชอบพิเศษ	2	3	6 ปานกลาง	
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	2	3	6 ปานกลาง	
การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบน เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคล ใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	2	3	6 ปานกลาง	

สรุปภาพรวมการประเมินความเสี่ยงกระบวนการสรรหาคัดเลือกแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่ง อยู่ในเกณฑ์ความเสี่ยง ระดับปานกลาง